

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรมสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

นายจาดรงค์ เส้นแดง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-290-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016862

110309202

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING ROLES
IN MANAGING SCHOOL AND COMMUNITY RELATIONSHIP ACTIVITIES
OF THE LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION SIX

Mr. Jaturonk Sendaeng

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirments
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate school
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-290-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรมสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

โดย นายจตุรงค์ เสนมแดง
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์เนงพงษ์ บุญจิตราดุลย์ .

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมฆ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เนงพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จาดรงค์ แสนแดง : ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรม
สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 (OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS
CONCERNING ROLES IN MANAGING SCHOOL AND COMMUNITY RELATIONSHIP
ACTIVITIES OF THE LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SIX.)
อ.ที่ปรึกษา ผศ.พนพงษ์ บุญจิตราดูลย์, 159 หน้า. ISBN 974-577-290-9

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับ
บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควรปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
(2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่ควร
ปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
และ (4) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการจัด
กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการและแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดย
มีเกณฑ์การเลือกตอบ 5 ระดับ ในบทบาทที่ปฏิบัติจริง บทบาทที่ควรปฏิบัติและปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม
สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กับประชากร 2 กลุ่ม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
เขตการศึกษา 6 คือผู้บริหาร 70 คน อาจารย์ 317 คน ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บคืนมาด้วยตนเอง
ได้ฉบับที่สมบูรณ์ 353 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.21 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานและค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นทั้ง 6 กิจกรรม ในบทบาทที่ปฏิบัติจริงว่า
โรงเรียนได้มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงน้อยทุกกิจกรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 อยู่ 4
กิจกรรม สำหรับบทบาทที่ควรปฏิบัติ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นที่ โรงเรียนควรมีบทบาทที่ปฏิบัติมาก
ทุกกิจกรรม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาอุปสรรค ประชากรทั้งสองกลุ่มมี
ความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาอุปสรรคน้อย และ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชา บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา ...2532.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

JATURONK SENDAENG : OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING ROLES IN MANAGING SCHOOL AND COMMUNITY RELATIONSHIP ACTIVITIES OF THE LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SIX. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NOPPONGS BOONYAJITRADULYA, M.Ed. 159 pp.

The objective of this research are : (1) to study the opinions of administrators and teachers concerning roles which is actually done and the ones which should be done in managing school and community relationship activities (2) to compare the opinions of administrators and teachers concerning roles which is actually done and the ones which should be done in managing school and community relationship activities (3) to study the opinions of administrators and teachers concerning the problems and obstacles in managing school and community relationship activities and (4) to compare the opinions of administrators and teachers concerning the problems and obstacles in managing school and community relationship activities.

The structural of questionairs consist of check list and rating scale which have 5 level of the answer in the roles have actually done and should be done, in addition to the problems and obstacles in managing school and community relationship activities. There are two groups sample of the large secondary schools, composed of 70 administrators and 317 teachers. I myself, the researcher, distributed the questionairs and got 353 completed data (91.21%) and analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test only.

The results of the research shows both opinions of administrators and teachers that the large secondary schools had done less activities in all six of them. There are 4 activities significant difference .05 level only. For the roles which should be done, administrators and teachers suggested that the schools should do all activities more than ever and not significant difference. There are a few problems and obstacles and not significant difference.

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของ การวิจัย จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดีตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุกัยรัตน์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในขั้นสุดท้าย จนได้วิทยานิพนธ์ที่ เป็นฉบับสมบูรณ์ หัวหน้าฝ่ายมาตรฐานโรงเรียน หัวหน้างานเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน หัวหน้างาน วิเคราะห์และรายงานมาตรฐานโรงเรียน ได้ให้คำปรึกษาในการสร้างแบบสอบถามให้เป็นไปตาม เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นกรอบของการวิจัย ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรีให้ความ อนุเคราะห์ในเรื่องการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการนำเครื่องมือไปทดสอบหาความเที่ยง ผู้บริหาร และอาจารย์โรงเรียนนครณัฐศึกษาลัย โรงเรียนสงวนหญิง และโรงเรียนบางปลาม้า "สูงสูดผดุงวิทย์" จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรได้ให้ความร่วมมือตอบ แบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง ตลอดจนผู้บริหาร และอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรสำหรับการวิจัย ในครั้งนี้ทุกท่าน และเนื่องจากทบทวนการวิจัยครั้งนี้บางส่วน ได้รับจากทบทวนการวิจัยของ บัณฑิตวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่กล่าวมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นิดา - มารดา ที่อุดหนุนส่งเสริมให้การศึกษาตลอดมา และขอขอบใจ ภริยา บุตร - ธิดา ของผู้วิจัย ที่คอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดการศึกษานี้

จารุรงค์ แสนแดง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	รายชื่อโรงเรียน จำนวนนักเรียนและจำนวนครูแต่ละโรงเรียน.....	46
2.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน.....	47
3.	จำนวนส่งและรับแบบสอบถามคืน จำแนกแต่ละโรงเรียน.....	52
4.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	56
5.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	57
6.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา....	58
7.	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนจนถึงปัจจุบัน.....	59
8.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	60
9.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	63
10.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการให้บริการชุมชน ในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	68
11.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	71
12.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	74
13.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	78
14.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 6 กิจกรรม ในบทบาทที่ปฏิบัติจริง.....	81
15.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับกิจกรรมการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในบทบาทที่ควรปฏิบัติ.....	83

ตารางที่		หน้า
16.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ กิจกรรมการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของ โรงเรียน ในบทบาทที่ ควรปฏิบัติ.....	86
17.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ กิจกรรมการให้บริการชุมชน ในบทบาทที่ควรปฏิบัติ.....	91
18.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ กิจกรรมการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน ในบทบาทที่ ควรปฏิบัติ.....	94
19.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ กิจกรรมการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ในบทบาทที่ควรปฏิบัติ.....	97
20.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ กิจกรรมการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ในบทบาทที่ควรปฏิบัติ.....	100
21.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับ บทบาทในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน 6 กิจกรรม ในบทบาทที่ควรปฏิบัติ.....	103
22.	ค่าเฉลี่ยและค่าที่ ของปัญหาอุปสรรคของความคิดเห็นของผู้บริหารและ อาจารย์ เกี่ยวกับบทบาทในการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน.....	105

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
รายการตารางประกอบ.....	ช
บทที่	
1. คำนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	10
เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ.....	12
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	12
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	13
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	13
2. เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	15
ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	15
ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	16
ความสำคัญและความจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	18
หลักในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	20
วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	22
องค์ประกอบที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	27
บทบาทการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน.....	28
บทบาทการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของครู-อาจารย์.....	31

บทที่	หน้า
บทบาทการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษา.....	33
กิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษา.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	44
วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	113
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	113
สมมุติฐานของการวิจัย.....	113
วิธีดำเนินการวิจัย.....	114
สรุปผลการวิจัย.....	115
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	126
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	135
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	159

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย